

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 10. novembra 2016 *

„Predhodno odločanje — Direktiva 2004/18/ES — Člen 45 — Člena 49 in 56 PDEU —
Javna naročila — Pogoji za izključitev iz postopka javnega naročila gradenj, blaga in storitev —
Obveznosti v zvezi s plačili prispevkov za socialno varnost — Enotni dokument, ki dokazuje, da so bili
socialni prispevki pravilno plačani — Odprava nepravilnosti“

V zadevi C-199/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo
Consiglio di Stato (državni svet, Italija) z odločbo z dne 3. februarja 2015, ki je prispela na Sodišče
29. aprila 2015, v postopku

Ciclat Soc. coop.

proti

Consip SpA,

Autorità per la Vigilanza sui Contratti Pubblici di lavori, servizi e forniture,

ob udeležbi

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL),

Team Service SCARL, ki zastopa družbi ATI-Snam Lazio Sud Srl in Ati-Linda Srl,

Consorzio Servizi Integrati,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi C. Vajda (poročevalec), v funkciji predsednika senata, K. Jürimäe, sodnica, in C. Lycourgos,
sodnik,

generalni pravobranilec: M. Szpunar

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Ciclat Soc. coop. S. Sticchi Damiani, odvetnik,

* Jezik postopka: italijanščina.

- za Consip SpA A. Clarizia, odvetnik,
- za l'Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL) L. Frasconà in G. Catalano, odvetnika,
- za Consorzio Servizi Integrati G. Viglione, odvetnik,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, ob sodelovanju S. Varoneja in C. Colelli, avvocati dello Stato,
- za Evropsko komisijo G. Gattinara in A. Tokár, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 45 Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132) ter členov 49 in 56 PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med konzorcijem Ciclat Soc. coop. (v nadaljevanju: Ciclat) ter družbo Consip SpA in Autorità per la vigilanza sui contratti pubblici di lavori, servizi e forniture (agencija za nadzor nad javnimi naročili gradenj, storitev in blaga) glede postopka oddaje javnega naročila storitev čiščenja in drugih storitev vzdrževanja stavb, šolskih ustanov in izobraževalnih centrov javne uprave.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodni izjavi 2 Direktive 2004/18 je navedeno:

„Za oddajo naročil, sklenjenih v državah članicah v imenu države, regionalnih ali lokalnih in drugih oseb javnega prava, veljajo načela iz Pogodbe in zlasti načelo prostega pretoka blaga, načelo svobode ustanavljanja in načelo svobode opravljanja storitev ter načela, ki iz teh izhajajo, kot so načelo enakopravnosti, načelo nediskriminacije, načelo vzajemnega priznavanja, načelo sorazmernosti in načelo transparentnosti. Vendar je za naročila nad določeno vrednostjo priporočljivo na podlagi teh načel sprejeti določbe o usklajevanju nacionalnih postopkov za dodeljevanje teh naročil na ravni Skupnosti, da bi zagotovili njihovo uresničevanje in jamčili odpiranje javnih naročil konkurenci. Te usklajevalne določbe bi se zato morale razlagati v skladu z zgoraj navedenimi pravili in načeli kakor tudi z drugimi pravili iz Pogodbe.“

- 4 Člen 45 Direktive 2004/18 se nanaša na merila za priznanje sposobnosti v zvezi z osebnim položajem kandidata ali ponudnika. Odstavka 2 in 3 tega člena določata:

„2. Vsak gospodarski subjekt je lahko izključen iz postopka oddaje naročila, če:

[...]

- (e) ni izpolnjeval obveznosti v zvezi s plačili prispevkov za socialno varnost v skladu z zakonskimi določbami države, kjer ima sedež, ali določbami države naročnika;

[...]

Države članice morajo določiti izvedbene pogoje za ta odstavek v skladu s svojo nacionalno zakonodajo in ob upoštevanju zakonodaje Skupnosti.

3. Kot zadosten dokaz, da noben primer iz odstavkov 1 ali 2(a), (b), (c), (e) ali (f) ne velja za gospodarski subjekt, morajo naročniki sprejeti naslednje:

(a) [...]

(b) v zvezi z odstavkom 2(e) in (f) potrdilo, ki ga izdaja pristojni organ v zadevni državi članici.

[...]“

5 Člen 51 Direktive 2004/18 določa:

„Naročnik lahko zahteva od gospodarskih subjektov, da predložijo dodatke k potrdilom, ki se zahtevajo v skladu s člen[i od] 45 [do] 50.“

6 Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL 2014, L 94, str. 65) v členu 93 določa:

„Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.“

Italijansko pravo

7 Decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE (zakonska uredba št. 163 – zakonik o javnih naročilih gradenj, storitev in blaga za izvedbo direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES) z dne 12. aprila 2006 (redni dodatek h GURI št. 100 z dne 2. maja 2006), kakor je bila spremenjena z uredbo-zakonom št. 70 z dne 13. maja 2011 (GURI št. 110 z dne 13. maja 2011, str. 1) in ki je bila preoblikovana v zakon z zakonom št. 106 z dne 12. julija 2011 (GURI št. 160 z dne 12. julija 2011, str. 1) (v nadaljevanju: zakonska uredba št. 163/2006), v Italiji v celoti ureja postopke oddaje naročil v sektorjih gradenj, storitev in blaga.

8 Zakonska uredba št. 163/2006 v delu II vsebuje člen 38, ki določa splošne pogoje za sodelovanje v postopkih za oddajo koncesij in javnih naročil gradenj, blaga in storitev. Člen 38(1)(i) te zakonske uredbe določa:

„1. V postopkih za oddajo koncesij in javnih naročil gradenj, blaga in storitev ne morejo sodelovati – in se jim ne dodeli javno naročilo kot podizvajalcu niti ne morejo skleniti pogodbe za to naročilo – osebe:

[...]

- (i) ki so zagrešile hude, dokončno ugotovljene kršitve predpisov o socialnih prispevkih v skladu z italijansko zakonodajo ali zakonodajo države, v kateri imajo sedež“.

- 9 Člen 38(2), (4) in (5) zakonske uredbe št. 163/2006 določa:

„2. Kandidat ali ponudnik v dokazilo, da izpolnjuje zahtevane pogoje, v skladu z enotnim besedilom zakonskih in drugih določb na področju upravnih dokumentov, kot izhaja iz odloka št. 445 predsednika republike z dne 28. decembra 2000, predloži nadomestno izjavo, v njej pa navede vse kazenske obsodbe, izdane zoper njega, vključno s tistimi, za katere se ni opravi vpis v kazensko evidenco.

[...] Za namene odstavka 1(i) se kot hude štejejo kršitve, ki preprečujejo izdajo enotnega dokumenta, ki dokazuje, da so bili socialni prispevki pravilno plačani [(documento unico di regolarità contributiva)] [...].

4. Z namenom preveritve razlogov za izključitev iz tega člena naročniki po potrebi od kandidatov ali ponudnikov, ki nimajo sedeža v Italiji, zahtevajo, da predložijo zahtevane verodostojne dokumente, poleg tega pa lahko zaprosijo za sodelovanje pristojne organe.

5. Če država članica takšnih dokumentov ali potrdil ne izda, se kot zadostni dokaz šteje izjava pod prisego ali, v državah članicah, kjer taka izjava ni urejena, izjava zadevne osebe pred pristojnim pravosodnim ali upravnim organom, notarjem ali organom poklicnih ali gospodarskih teles, v državi izvora ali v državi, iz katere oseba prihaja.“

- 10 Kršitve, ki preprečujejo izdajo enotnega dokumenta, ki dokazuje, da so bili socialni prispevki pravilno plačani (v nadaljevanju: DURC), so določene z decreto del ministero del lavoro e della previdenza sociale – che disciplina il documento unico di regolarità contributiva (odlok ministrstva za delo in socialno varnost o enotnem dokumentu, ki dokazuje, da so bili socialni prispevki pravilno plačani) z dne 24. oktobra 2007 (GURI št. 279 z dne 30. novembra 2007, str. 11).

- 11 Člen 8(3) tega odloka ministrstva določa:

„Manjše odstopanje med dolgovanimi in plačanimi zneski zavodu za socialno varstvo in gradbeniški blagajni ni ovira za izdajo DURC za namen sodelovanja na javnih razpisih. Odstopanje, ki je manjše ali enako 5 % med dolgovanimi in plačanimi zneski za vsako plačno ali prispevno obdobje oziroma v vsakem primeru odstopanje, ki je manjše od 100 EUR, če se omenjene zneske poravnava v tridesetih dneh po izdaji DURC, se ne šteje za hudo odstopanje.“

- 12 DURC, izdan podjetju, velja tri mesece.

- 13 V skladu s členom 7(3) tega odloka ministrstva je določeno tudi, da v primeru neizpolnitve pogoja o neobstoju nepravilnosti na področju socialnih prispevkov zadevni subjekti „zadevno osebo pozovejo, naj nepravilnosti odpravi v roku 15 dni“. Vendar iz nacionalne sodne prakse izhaja, da se poziv k odpravi nepravilnosti ne uporabi, če izdajo DURC zahteva naročnik.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 14 Z objavo v *Uradnem listu Evropske unije* z dne 14. julija 2012 je družba Consip začela postopek javnega razpisa za dodelitev javnega naročila storitev čiščenja in drugih storitev dekorativnega in tehničnega vzdrževanja stavb, šolskih ustanov vseh vrst in stopenj in izobraževalnih centrov javne uprave. Pri tem javnem naročilu, ki je bilo razdeljeno na 13 sklopov, je bilo mogoče sodelovati z ločenimi ponudbami. Iz spisa, ki je bil predložen sodišču, izhaja, da je bil skrajni rok za predložitev ponudb določen na 26. september 2012.

- 15 V obvestilu je bilo izrecno navedeno, da mora vsak od ponudnikov podati izjavo, da izpolnjuje splošne pogoje za sodelovanje pri razpisu, kot izhajajo iz člena 38 zakonske uredbe št. 163/2006.

- 16 Konzorcij Ciclat, ki so ga sestavljale zadrage delavcev v industriji, je vložil ponudbo za sklop št. 7, pri katerem je bila ocenjena vrednost javnega naročila 91.200.000 EUR, in za sklop št. 12, pri katerem je bila ocenjena vrednost javnega naročila 89.800.000 EUR, tako da je za sklop 7 položil varščino v višini 912.000 EUR in za sklop 12 varščino v višini 898.000 EUR.
- 17 Ker je bil Ciclat konzorcij, je v ponudbi navedel, katere zadrage bodo storitve izvedle, če jim bo javno naročilo dodeljeno, med njimi tudi zadrugo Ancora Soc. coop. arl. Ta zadruga je 10. septembra 2012 v skladu z upošteveno določbo člena 38 zakonske uredbe št. 163/2006 izjavila, da „ni zagrešila dokončno ugotovljenih hudih kršitev pravil o plačilu prispevkov za socialno varnost ali takih dokončno ugotovljenih kršitev, zaradi katerih ne bi bilo mogoče izdati DURC [...]“.
- 18 V postopku javnega razpisa se je konzorcij Ciclat uvrstil na prvo mesto začasne uvrstitve za sklop št. 7 in na drugo mesto za sklop št. 12.
- 19 Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL) je 12. junija 2013 na predlog družbe Consip v okviru rednega preverjanja izdal potrdilo, v katerem je ugotovil, da so na dan izjave z dne 10. septembra 2012 pri zadrugi Ancora obstajale nepravilnosti v zvezi s plačilom socialnih prispevkov, in to glede plačila zavarovalnih premij, saj ta zadruga ni plačala tretjega obroka teh premij v višini 33.148,28 EUR, ki so zapadle 16. avgusta 2012 in bi jih morala sama obračunati. Ta tretji obrok je bil izplačan skupaj s četrtem in zadnjim obrokom 5. decembra 2012, to je preden je prišlo do omenjenega preverjanja in preden se je izvedelo za rezultat javnega razpisa.
- 20 Ker se je družba Consip nato odločila, da bo konzorcij Ciclat izključila iz postopka izdaje javnih naročil, je zadnji proti temu ukrepu izključitve in proti posledičnim ukrepom unovčenja varščin na Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (deželno upravno sodišče za Lacij, Italija) vložil tožbo. To sodišče je tožbo zavrnilo.
- 21 Konzorcij Ciclat je zoper to odločbo vložil pritožbo na predložitveno sodišče. Navedel je, da nepravočasnega plačila enega izmed obrokov premije, ki bi jo morala zadruga sama obračunati, ni mogoče opredeliti za „dokončno ugotovljeno hudo kršitev“, zlasti glede na to, da so bili prispevki na lastno pobudo poravnani skupaj s četrtem in zadnjim obrokom. Navedel je tudi, da INAIL ni izpolnil svoje obveznosti, da ga na podlagi člena 7 odloka ministrstva z dne 24. oktobra 2007 obvesti o nepravilnostih, saj ta obveznost velja tudi v primeru, če se ob preverjanju, ki ga je zahteval naročnik, izdaja DURC zahteva po uradni dolžnosti.
- 22 Consiglio di Stato (državni svet, Italija) dvomi o veljavnosti upoštevanih italijanskih pravnih pravil. Meni, da bi bila lahko v nasprotju s pravom Unije, zlasti s členom 45 Direktive 2004/18 ter členoma 49 in 56 PDEU.
- 23 V teh okoliščinah je Consiglio di Stato (državni svet) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil to vprašanje:

„Ali člen 45 Direktive 2004/18, tudi ob upoštevanju načela razumnosti, ter člena 49 in 56 PDEU nasprotujejo nacionalni zakonodaji, s katero se v zvezi s postopkom javnega razpisa nad pragom dovoljuje, da se po uradni dolžnosti zahteva potrdilo, ki ga izda zavod za socialno varstvo (DURC), in s katero se naročniku nalaga, da potrdilo, ki izkazuje kršitev obveznosti plačila socialnih prispevkov, ki je, natančneje, obstajala med sodelovanjem – čeprav gospodarski subjekt, ki je sodeloval na podlagi veljavnega in pozitivnega DURC, zanj ni vedel – in ki ob oddaji naročila ali preverjanju po uradni dolžnosti nikakor ni več obstajala, šteje za razlog za izključitev?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 24 Predložitveno sodišče v vprašanju v bistvu sprašuje, ali je treba člen 45 Direktive 2004/18 ter člena 49 in 56 PDEU razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni zakonodaji, kakršna je v postopku v glavni stvari, ki naročnika zavezuje, da mora kršitev na področju plačila prispevkov za socialno varnost, ugotovljeno v potrdilu, ki ga je zavod za socialno varstvo izdal na podlagi zahteve, ki jo je naročnik vložil po uradni dolžnosti, šteti za razlog za izključitev iz postopka javnega naročila, če je kršitev obstajala na dan oddaje ponudbe za javno naročilo, čeprav kršitev na dan oddaje naročila oziroma ob preverjanju, ki ga je po uradni dolžnosti izvedel naročnik, ni več obstajala.
- 25 Uvodoma je treba ugotoviti, da se v zadevi v postopku v glavni stvari – kot je to razvidno iz predložitvene odločbe – uporablja Direktiva 2004/18. Poleg tega je treba poudariti, da je treba določbe te direktive, kot je navedeno v njeni uvodni izjavi 2, razlagati v skladu z načelom svobode ustanavljanja in načelom svobode opravljanja storitev ter načeli, ki iz teh izhajajo. Zato nacionalne zakonodaje v postopku v glavni stvari ni treba posebej preizkusiti z vidika členov 49 in 56 PDEU.
- 26 Poleg tega je treba ugotoviti, da Direktiva 2014/24, na katero se sklicuje predložitvena odločba, kot izhaja iz člena 93 te direktive, v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari še ni začela veljati in torej *ratione temporis* ni upoštevana.
- 27 Na prvem mestu je treba preizkusiti, ali člen 45 Direktive 2004/18 nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je v postopku v glavni stvari, v skladu s katero se kršitev na področju plačila prispevkov za socialno varnost, ki je obstajala na dan oddaje ponudbe, šteje za razlog za izključitev, čeprav so bile nepravilnosti v zvezi s prispevki odpravljene pred oddajo javnega naročila oziroma pred preverjanjem, ki ga je po uradni dolžnosti opravil naročnik.
- 28 V zvezi s tem je treba ugotoviti, po eni strani, da člen 45(2) Direktive 2004/18 države članice pooblašča, da določijo, v katerem roku morajo zainteresirane osebe izpolniti svoje obveznosti v zvezi s plačilom prispevkov za socialno varnost in lahko dopustijo naknadno odpravo nepravilnosti, če ta rok spoštuje načeli preglednosti in enakega obravnavanja (v tem smislu glej sodbo z dne 9. februarja 2006, La Cascina in drugi, C-226/04 in C-228/04, EU:C:2006:94, točki 31 in 32).
- 29 Po drugi strani lahko naročnik zahteva, da se podatki, ki se nanašajo na neko ponudbo, popravijo ali dopolnijo v omejenem obsegu, vendar se ti popravki ali dopolnitve lahko nanašajo le na podatke, katerih obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev kandidature, je mogoče objektivno preveriti, in se ne morejo nanašati na podatke, za katere je določeno, da jih je treba predložiti, sicer se ponudba zavrže (v tem smislu glej sodbo z dne 10. oktobra 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, točki 39 in 40).
- 30 Poleg tega člena 51 Direktive 2004/18, ki določa, da naročnik od gospodarskih subjektov lahko zahteva, da predložijo dodatke k potrdilom, ki se zahtevajo v skladu s členi od 45 do 50 te direktive, ni mogoče razlagati tako, da naročniku dovoljuje, da sprejme kakršne koli popravke v zvezi z opustitvami, za katere razpisna dokumentacija izrecno določa, da je zaradi njih takega ponudnika treba izključiti (v tem smislu glej sodbo z dne 6. novembra 2014, Cartiera dell'Adda, C-42/13, EU:C:2014:2345, točka 46).
- 31 Iz tega izhaja, da člen 45 Direktive 2004/18 ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je v postopku v glavni stvari, v skladu s katero se kršitev na področju plačila prispevkov za socialno varnost, ki je obstajala na dan oddaje ponudbe, šteje za razlog za izključitev, čeprav so bile nepravilnosti v zvezi s prispevki odpravljene pred oddajo javnega naročila oziroma pred preverjanjem, ki ga je po uradni dolžnosti opravil naročnik.

- 32 Treba je ugotoviti, ali ta ugotovitev velja tudi v primeru, ko nacionalna zakonodaja, kakršna je v postopku v glavni stvari, določa, da se to, ali gospodarski subjekt spoštuje svoje obveznosti v zvezi s plačilom prispevkov za socialno varnost na dan oddaje ponudbe, ugotavlja s potrdilom, ki ga zavod za socialno varstvo izda na podlagi zahteve, ki jo naročnik vloži po uradni dolžnosti. Predložitveno sodišče v zvezi s tem navaja, da zavodi za socialno varstvo na podlagi člena 7(3) odloka ministrstva z dne 24. oktobra 2007 zadevni gospodarski subjekt pred izdajo takega potrdila niso dolžni opozoriti na obstoj nepravilnosti.
- 33 Treba je ugotoviti, prvič, da člen 45(2)(e) Direktive 2004/18 državam članicam omogoča, da iz sodelovanja v postopku javnega naročila izključijo vsak gospodarski subjekt, ki ne izpolnjuje obveznosti v zvezi s plačilom prispevkov za socialno varnost. Poleg tega morajo na podlagi člena 45(3) Direktive 2004/18 naročniki kot zadosten dokaz, da se gospodarski subjekt ne nahaja v položaju iz omenjenega odstavka 2(e), sprejeti potrdilo, ki ga izdaja pristojni organ v zadevni državi članici in iz katerega izhaja, da so omenjene zahteve izpolnjene. Iz besedila teh določb tudi nikjer ne izhaja, da pristojni organi od zavodov za socialno varstvo ne bi smeli po uradni dolžnosti zahtevati izdaje potrdila.
- 34 Drugič, dejstvo, da gospodarski subjekt ni bil opozorjen na take nepravilnosti, ni pomembno, če je imel možnost pri pristojnem zavodu v vsakem trenutku preveriti, ali v zvezi z njegovim položajem obstajajo nepravilnosti. Če je tako, kar mora preveriti nacionalno sodišče, se gospodarski subjekt ne more sklicevati na potrdilo, ki ga je od zavoda za socialno varstvo pridobil, preden je vložil ponudbo, in ki potrjuje, da je svoje obveznosti v zvezi s plačilom prispevkov za socialno varnost v obdobju pred to vložitvijo pravilno izpolnil, ob tem da se zaveda, po možnosti na podlagi poizvedbe pri pristojnem zavodu, da na dan vložitve svoje ponudbe teh obveznosti več ne izpolnjuje.
- 35 Na drugem mestu je treba preizkusiti, ali člen 45 Direktive 2004/18 nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je v postopku v glavni stvari, ki naročnika zavezuje, da mora kršitev na področju plačila prispevkov za socialno varnost, ugotovljeno v potrdilu, ki ga je zavod za socialno varstvo izdal na podlagi zahteve, ki jo je naročnik vložil po uradni dolžnosti, šteti za razlog za izključitev, če je kršitev obstajala na dan oddaje ponudbe, s čimer se naročnikom v zvezi s tem odvzame vso diskrecijsko pravico.
- 36 Treba je ugotoviti, da člen 45(2) Direktive 2004/18 ne določa enotne uporabe v njej navedenih razlogov za izključitev na ravni Unije, ker imajo države članice možnost, da sploh ne uporabijo teh razlogov za izključitev ali da jih vključijo v nacionalne predpise s stopnjo strogosti, ki bi se, odvisno od primera, lahko spreminjala glede na prevladujoče razloge, na katerih temelji pravna, gospodarska ali socialna ureditev na nacionalni ravni (sodba z dne 10. julija 2014, Consorzio Stabile Libor Lavori Pubblici, C-358/12, EU:C:2014:2063, točka 36 in navedena sodna praksa). Ta določba torej državam članic ne zavezuje, da v zvezi s tem naročnikom zagotovijo diskrecijsko pravico.
- 37 Iz tega izhaja, da člen 45 Direktive 2004/18 ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je v postopku v glavni stvari, ki naročnika zavezuje, da mora kršitev na področju plačila prispevkov za socialno varnost, ugotovljeno v potrdilu, ki ga je zavod za socialno varstvo izdal na podlagi zahteve, ki jo je naročnik vložil po uradni dolžnosti, šteti za razlog za izključitev, če je kršitev obstajala na dan oddaje ponudbe, s čimer se naročnikom v zvezi s tem odvzame vso diskrecijsko pravico.
- 38 Na tretjem in zadnjem mestu je treba preizkusiti dvome predložitvenega sodišča v zvezi z vprašanjem, ali nacionalna zakonodaja, kakršna je v postopku v glavni stvari, uvaja diskriminacijo med podjetji, ustanovljenimi v Italiji, in tistimi, ustanovljenimi v drugih državah članicah. V teh okoliščinah predložitveno sodišče poudarja, da za zadnjenavedena podjetja člen 38(4) in (5) zakonske uredbe št. 163/2006 določa, da mora naročnik od teh podjetij zahtevati, da mu sama predložijo zahtevane verodostojne dokumente, in da se, če zadevna država članica takih dokumentov ali potrdil ne izdaja, kot zadosten dokaz šteje izjava, dana pod prisego, ali slovesna izjava.

- 39 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da iz predložitvene odločbe ne izhaja, da bi podjetja iz drugih držav članic v postopku v glavni stvari predložila kake ponudbe. Iz tega izhaja, da vprašanje, ali nacionalna zakonodaja, kakršna je v postopku v glavni stvari, uvaja diskriminacijo med podjetji, ustanovljenimi v Italiji, in tistimi, ustanovljenimi v drugih državah članicah, ni upoštevno za rešitev spora o glavni stvari.
- 40 Glede na navedeno je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 45 Direktive 2004/18 razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je v postopku v glavni stvari, ki naročnika zavezuje, da mora kršitev na področju plačila prispevkov za socialno varnost, ugotovljeno v potrdilu, ki ga je zavod za socialno varstvo izdal na podlagi zahteve, ki jo je naročnik vložil po uradni dolžnosti, šteti za razlog za izključitev, če je kršitev obstajala na dan oddaje ponudbe, čeprav kršitev na dan oddaje naročila oziroma v času preverjanja, ki ga je po uradni dolžnosti izvedel naročnik, ni več obstajala.

Stroški

- 41 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

Člen 45 Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je v postopku v glavni stvari, ki naročnika zavezuje, da mora kršitev na področju plačila prispevkov za socialno varnost, ugotovljeno v potrdilu, ki ga je zavod za socialno varstvo izdal na podlagi zahteve, ki jo je naročnik vložil po uradni dolžnosti, šteti za razlog za izključitev iz postopka oddaje javnega naročila, če je kršitev obstajala na dan oddaje ponudbe za javno naročilo, čeprav kršitev na dan oddaje naročila oziroma v času preverjanja, ki ga je po uradni dolžnosti izvedel naročnik, ni več obstajala.

Podpisi